

Становище

от доц. д-р Стела Константинова Ангова, УНСС, катедра „Медии и обществени комуникации“

Относно материалите, представени за присъждане на ОНС „доктор“,

от **Ива Георгиева Неделчева,**

докторант към катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“,

Факултет по журналистика и масова комуникация, СУ „Св. Климент Охридски“
професионално направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“
(Журналистика – Пресжурналистика)

Тема на дисертацията

ХИПЕРБЕЛЕТРИСТИКА – МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ НА СТОРИТЕЛИНГА ЧРЕЗ ХИПЕРТЕКСТ

Основание: Заповед РД 38-12/10.01.2020

Научен ръководител: проф. д-р Тотка Монова

Представеният за становище дисертационен труд е с общ обем 321 страници, от които основен текст – 225 страници, 3 приложения, терминологичен речник и библиография с 340 заглавия.

Дисертацията има оригинален характер и е посветена на актуално проблемно научно поле, в което теорията и практиката в момента продължават да търсят идентификационните си кодове. Новостта на изследваната тема е добре аргументирана с позоваване на важни трансформации в медийната среда и навлизането на нетипични за журналистиката похвати за създаване на съдържание. Предложен е интересен поглед към съвременния медиен разказ (сторителинг) чрез изясняване на конотативните нюанси в употребата на разказ, наратив, история. Следва обаче да признаем, че за смисловите оттенъци трябва да се търси причината в произхода на думите (френски, английски) и трудностите да се намери най-подходящия еквивалент на български език. Поради това, когато коментирам работата и говоря за медиен разказ, имам предвид

сторителлинг като синоним на „историране“ – понятие, което авторът въвежда в употреба в първа глава на труда. То е обяснено като „семантично определение за техниката на писане, показване или устно пресъздаване на история (различно от „историзиране“ – въвеждане в историческата наука) (с. 10-11). Авторът навлиза още по-детайлно в темата за разказа като предлага и друга собствена дефиниция за създаване на разказ в онлайн среда, която спомага да се опишат подробно характеристиките на интерактивния разказ и да се посочат подробно видовете дигитален мултимедиен разказ: „дигиталното интерактивно историране е компютърно-базиран хипермедиен похват, който умишлено позволява на потребителите да навигират нелинеен разказ. Методите на интерактивното историране могат да се прилагат с информационна и развлекателна цел за повишаване на качеството на медийната комуникация“ (с. 42-43).

Ива Неделчева прави интересна връзка между хипербелетристиката и съвременната онлайн журналистиката, като се обосновава, че „хипербелетристиката безусловно повлиява новите цифрови медийни формати като обогатява похватите и формите за създаване и разпространение на съдържание“ (с. 116). Действително, ще бъде интересно да се проследи във времето доколко онлайн журналистиката ще възприеме белетристичния подход за разказ или ще продължи да разказва чрез чисто журналистически похвати. В момента се наблюдава процес на „атомизиране“ на медийното съдържание – една история се разпада на отделни елементи, представени чрез различни медийни формати и „събрани“ в едно цяло и чрез хиперлинкове. В исторически план, подобна конвергенция на литература и журналистика е наблюдавана, когато 60-те и 70-те години на XX в. са използвани литературни техники, считани за неконвенционални по това време, а явлението е наречено „новата журналистика“. В дисертацията се вижда сериозно надграждане на тази идея чрез проследяване във времето на идеята за хипербелетристиката и позиционирането ѝ в съвременната медийна среда.

За целите на труда е проведено важно проучване по отношение на прилагането на техниките за сторителлинг от български и чужди медии. Коректно са посочени трудностите, с които се е сблъскал авторът при събирането на емпиричния материал. Анализът позволява да бъдат изведени тенденциите в работата на българските онлайн медии, да бъдат посочени точките на изоставане от световните практики и да бъдат

формулирани съвети за приложение на разказваческия подход при подготовката на журналистическо съдържание.

Бих желала да задам следния въпрос: как авторът вижда конвергенцията между белетристичните и журналистическите похвати за създаване на съдържание и дали сближаването би създадо проблеми пред качествената журналистика или напротив – би било претекст за повишаване на значимата журналистика?

Трудът е написан с внимание към детайла и с прецизно дефиниран подход за изследователска работа. Личи си методичността по събирането и анализа на научната литература и на експертни коментари и по провеждането на собственото изследване. Вижда се и вниманието при предлагането на нов понятиен апарат и дефинирането на явления. Приемам формулираните четири научни приноса като релевантни на поставени цели в уводната част на труда. Авторът категорично демонстрира качества за научна работа, сред които аналитичност и аргументативност. Смятам, че трудът ще бъде интересен за журналисти, изследователи и студенти. Поради това давам положителна оценка и ще гласувам за присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Ива Георгиева Неделчева в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Пресжурналистика) за труда ѝ на тема „Хипербелетристика – минало, настояще и бъдеще на сторителинга чрез хипертекст“.

24.02.2020

доц. д-р Ст. Ангова